

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ За кордоном

Тел. „Свобода“: 5Ergen 4-0807 — 4-0237 — Тел. У. Н. Союз: 5Ergen 4-1018

FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

АМЕРИКА БУДУЄ ВЕЛИКІ ПОВІТРЯНІ КОРАБЛІ ПРОТИ СУБМАРИН

Вашингтон, 17 березня (по радіо в 6 год. ранку). — Під час дискусії в палаті репрезентантів над бюджетом на наступний фінансовий рік обговорювалося теж нові домагання департаменту оборони на будову нової тайної зброї. Виявилось, що цією тайною зброєю є між ін. великі повітряні кораблі, які могли б містити по 400 осіб. Їх завданням було б слідити безупинно за ворожими субмаринами, побудованими на німецьких зразках, під назвою „шюркель“ — „шюркел“. Такі субмарини можуть перебувати під водою без обмеження, бо вони мають прилади до „віддихання“, тобто до втягання чистого повітря з надводних просторів і випускання вивірів. Нові повітряні кораблі мають усе устаткування, потрібне до боротьби з субмаринами й тому вони дуже коштовні. Вони мають вигляд теперішніх „блінків“, яких уживає воєнна флота для спостережливості служби.

ЮНІЯ ДОБИЛАСЯ ПО \$125 МІСЦІНОГО СТАРЕЧОГО ПЕН- СІЇ ДІЯ ЧЛЕНІВ.

Нью Йорк. — Між підприємством Консолідейтед Едісон Компані й Юніті Воркерс Юніон оф Америка підписано контракт, на підставі якого 30.000 членів цієї юнії мають дістати по \$125 місця старого пенсії дія членів. Провідники юнії кажуть, що це найкращий пенсійний план в краї. Кошти переведення плану в життя внесуть тільки, кілька копійок з підписки платні по 25 ц. на годину. У практиці це буде платити на старі літа, яка буде вносити 60 відсотків звичайної платні. Робітники не доплачують до пенсійного фонду нічого, тільки компанія стягає з них звичайне суспільне забезпечення, передбачене законом.

УСУНЕНО УЧИТЕЛЬКУ ЗА КОМУНІЗМ.

Нью Йорк. — На підставі стейтського закону, що комуністи не можуть бути учителями в прилюдних школах, рада шкільна усувала учительку елементарної школи, паню Сильвію М. Шнайдерман від виконання її обов'язків, коли стало відомим, що вона затала в аплікації свою політичну — комуністичну — лінію. Засідання шкільної ради було таке бурхливе, що поліція мусіла стерегти будинок. Це тому, що на засіданні явилися представники учительства, з яких одні підтримували домагання керівника шкільної ради, щоб учительку усунути, а три делегати домагалися зигнорування наказу. При цьому вони почали кидати визови, так як це роблять комуністи. Засідання ради було прилюдне і на ньому була присутня публіка у числі коло 300 осіб.

ЗАКОНПРОЄКТ ЗА ОБМЕ- ЖЕННЯ ПРОДУКЦІЇ БА- РАБОЛ ПЕРЕПІШОВ У ПАЛАТІ.

Вашингтон. — Палата репрезентантів остаточно ухвалила 150 голосами проти 66 законопроект, який обмежує продукцію барабол для фармерів, які мали б дістати субсидії, коли б була надлишка при зборі. Вил підє тепер до сенату, де є надія на швидке його ухвалення. Вил передбачує заплату за транспортуван-

АМЕРИКА ПРОТИ МИРУ „ЗА ВСЯКУ ЦІНУ“, КАЖЕ АЧЕСОН

Берклі, у стейті Каліфорнія. — У своїй другій з черги промові про відношення між Злученими Державами й Росією секретар стейту Дім Ачесон признав, що вільний світ і комуністичний світ можуть існувати побіч себе й втримувати мир, однак це залежатиме від Росії. Цю промову вигосив секретар на конференції економічної кооперації в університеті Каліфорнії у приватності 8,000 слухачів, в більшій частині студентів. Він ще додав, що Злучені Держави є завжди готові до поважних переговорів, однак остеріг Росію, що Америка не буде грати ролі „міжнародного простачка“ („international sucker“), якого можна висмоктувати.

За „тотальну дипломатію“ американців.

Ачесон сказав для вжитку американців, що не вірять у це, щоб Совєтська Росія бажала собі поважних розмов у добрій вірі. Він не бачить ніяких доказів, щоб Кремль змінив свою тактику, доки час не приневомить росіян до зміни. Вкінці Ачесон визнав ще раз американське населення до ведення „тотальної дипломатії“, щоб довести до такої зміни в наставленні росіян.

Сім точок, поставлених Москві.

Щоб зменшити наругу у світі і привернути мир, секретар Ачесон поставив до Росії сім вимог: 1. Москва повинна працювати поважно з Західними країнами для закінчення мирного договору з Німеччиною, Японією й Австрією в таких напрямках, щоб вони не стали совєтськими сателітами; 2. треба застановити погрози й насили в країнах сателітів і дозволити їм подбати самим про їхню долю; 3. закінчити поведінку, наче б Росія поважно ставилася до Об'єднаних Держав, коли на ділі веде обструкцію в цій організації; 4. приєднатися до Західних держав для контролю атомової зброї; 5. занехати підіривну тактику для скинення урядів у чужих країнах; 6. відноситися пристойно до чужинних дипломатів і перестати вважати їх за злочинців; 7. залишити перекручування правди перед населенням Совєтів.

Америка стоїть за мир, але але не „за всяку ціну“.

Сповнення отих точок Росією, казав Ачесон, не заверне глибокого морального конфлікту між Сходом і Заходом, однак дозволить на заіснування умов, щоб Схід і Захід могли хоч існувати побіч себе. Час на справжні переговори прийде, якщо Росіяни заперестануть говорити тільки загальниками про мир, а почнуть поводитися так, щоб можна було пізнати їхню добру волю. Америка не може завжди грати ролі „міжнародного простачка“, якого можна використувати. „Ми хочемо миру, але не за всяку ціну. Ми готові на переговори, але не на те, щоб розбуджувати фальшиві надії, які мусять кінчитися невдачами. Ми готові підтримати дійсні змагання до наладнання відносин, однак ми готові теж відбити агресію“ — пригадав Ачесон.

ЧЕХИ ЗІРВАЛИ ЗВ'ЯЗ- КИ З ВАТИКАНОМ

Прага, 17. березня. — Комуністичний уряд Чехословаччини вручив вчора єдиному з представників Ватикану, монсенйорові Оттавіо де Ліва, ноту, домагаючись, щоб він до трьох днів залишив країну. Це є рівнозначне з фактичним, хоча ще не формальним, зірванням стосунків з Апостольською Столицею. В ноті обвинувачується апостольський нунція, що він „керував підіривно, проти-державною активністю“ вищої ієрархії Католицької Церкви в тій країні, включно з „фабрикацією обманливих чудес“, „встрявання у внутрішні справи країни“ та іншими „надуваннями свого боку“. Справою підготовки цього плану займається міністер все-німецьких справ при уряді в Бонні, Якоб Кайзер. Опрацьовані ним пропозиції будуть розглянені урядом і тоді предложені міністрам закордонних справ трьох західних великодержав.

20-ТИСЯЧНА ПОЖЕРТВА ДЛЯ ЗУАДК ЗАВЕРШИЛА СУМУ \$667,413

ЩЕ ОДНА ПОЖЕРТВА ЦІЛОТИЖНЕВОГО ЗАРОБІТКУ НА ЗМИТТЯ „ІСТОРИЧНОГО СОРОМУ“.

Філадельфія, 18 березня. — З канцелярії ЗУАДКітету повідомляють, що в дні 13-го березня виставлено вже 20-тисячне з черги поквіттування на пожертву для допомоги українським скитальцям за весь час існування цього Комітету. 20-тисячний жертводавець Союз Українок Америки, відділ 8-мий в Бронкс, Н. Й., що прислав річну вкладку в сумі \$10.00, що додані до всіх попередніших збірок і пожертв дають загальну суму \$667,413.65. Інтересно, що теж перше повідомлення на пожертву для ЗУАДКітету було виставлене іншою відділові Союзу Українок, імені відділові 59-му в Балтимор, Мд., що в дні 17. серпня 1944 року надіслав першу членську вкладку в сумі \$10.00, тим самим, мало „шасливую руку“, як щодо пожертв, так і принесену ними допомогу. Кілька днів після 20-тисячної пожертви від СВА з Бронкс, наспів ще один лист з Нью Йорку, в якому один добродій, що підписує себе тільки Михайлом Ко, посилає свій цілотижневий заробіток в сумі \$42.22 „на допомогу нашим бідним скитальцям“ та щоб „змити з нас історичний сором“, який добуває в тому, що ми, на волі, не можемо спромогтися на більшу допомогу для наших братів і сестер, що в неволі. Пересилаючи цю пожертву, він висловлює надію, що теж інші підуть за його прикладом.

УХВАЛЕНО КАНОНІЗАЦІЮ 5 СВЯТИХ.

Ватикан, 17. березня. — П'ятнадцять кардиналів, що відбули вчора тасмну консисторію під проводом Папи Пія, висловилися за канонізацію п'яти нових святих. До святих будуть піднесені: еспанський єпископ Антоніо Марія Кларет, основник Місії Співів Непорочного Серця Пречистої Діви Марії; італійський єпископ Вінсент Марія Страббі; італійська дівчина Марія Гортетті, що вмерла в обороні сво-

ЧОРЧИЛ ЗА АКТИВНУ УЧАСТЬ НІМЕЧЧИНИ В ЗАХІДНІЙ ОБОРОНІ

Лондон, 17 березня. — Вінстон Черчилль висловив вчора в Палаті Громад думку, що Західної Європи не можна б успішно оборонити без активної участі і допомоги Західної Німеччини, за кордонами якої зібрані величезні військові сили Совєтів та їх сателітів. Прем'єр Етлі скарактризував цей виступ свого опозиційного контрагента як „безвідповідальний і необдуманий“, вважаючи, що ця справа належить до „високої політики“ та що її можна б видвинути радше під час дебат над закордонними справами, ніж під час обговорювання видатків на оборону, в рамках яких Черчилль її видвинув. Етлі теж відкинув пропозицію Черчилля, щоб Палата Громад відбула в найближчих місяцях тасмні наради над справою оборони. Черчилль говорив цілу годину на улюблену свою тему глобальної стратегії, критикуючи при цьому гостро іменування міністром оборони Емануеля Шінвела, що має опінію комуністичного симпатика. В запропонованих лейб-буриетським урядом видатках на оборону в наступному бюджетовому році передбачується 56,000,000 доларів більше, ніж в попередньому бюджеті і Палата пропозицію прийняла без голосування, бо опозиція того не вимагала. Так Черчилль і Етлі підтримували активність американської допомоги і співпраці для оборони Західної Європи. Черчилль вже не повторював своєї передвборчої пропозиції про „ще одну розмову“ зі Совєтами, підкреслюючи, натомість, що найкращим засобом для здержання совєтського імперіалізму й агресії є західна оборонна сила.

ДЕ ГОЛЬ ДОМАГАЄТЬСЯ ФРАНЦУЗЬКО-НІМЕЦЬ- КОГО СОЮЗУ.

Париж, 17 березня. — Ген. Шарль де Голь заявив вчора на пресовій конференції за французько-німецьким союзом, що його він вважає найкращим засобом для оборони Європи перед совєтським опануванням та найкращою запорукою миру не тільки для Франції і Німеччини, але й цілої Європи. „Працюючи разом як спільнота — твердив ген. де Голь — французький і німецький народи можуть створити базу теж для врятування цілого світу“. Він зверну зокрема увагу на величезний господарський і оборонний потенціал, що міг би повстати з такого німецько-французького союзу.

ІТАЛІЯ ПОРОБИТЬ ЗАХОДИ ПРОТИ КОМУНІСТИЧНОГО НАСИЛІСТВА.

Рим, 17 березня. — Італійський міністер внутрішніх справ відбув вчора довшу конференцію з прем'єром, предметом якої були останні комуністичні заворушення. Після конференції він заявив кореспондентам, що італійський уряд з цілою рішучістю використає тепер свої повноважності для припинення комуністичних насильств, що в останньому протестатійному страйку приборали майже характеру „революції“. З Венеції та всіх інших місць в оцей повідомляється про привернення повного сподоби, тільки що на півдні продовжуються захоплення землі безземельними селянами.

БЕЛЬГІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ВВАЖАЄ ОСТАННІЙ ПЛЕ- БІСЦІТ „ПОКЛИКОМ НАРОДУ“.

Брюссель, 17 березня. — Бельгійський король Леопольд, тепер на „добровільному вигнанні“ у Швайцарії, заявив вчора представникам бельгійського уряду і парламенту, що вислід останнього плебісциту в справі його повороту він вважає „покликом народу“ та що він є „до розпорядження народу“, закликаючи рівночасно до швидкої акції парламенту в цій справі, щоб „закінчити теперішню кризу“. Під час плебісциту, як відомо, 57.68% голосуючих заявили за поворотом короля на престіл. Леопольд, у виданому в його домі у Швайцарії комюнікаті, заявив, що „політична відповідальність“ за його долю тепер належить до парламенту та що він „підчиниться парламентському рішенню, яке б воно не було“.

ТІТО І АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ОБГОВОРЮЮТ „СПІЛЬНІ ПРОБЛЕМИ“.

Београд, 17 березня. — Американський амбасадор в Югославії, Джордж В. Алєн, відбув вчора наради з маршалом Тітом, предметом яких були „спільні проблеми“, головню господарського характеру. В американській амбасаді вважають, що ці наради вияснили непорозуміння, яке заіснувало після недавньої передвборчої промови Тіта, в якій він закидував Злученим Державам „політичний натиск“.

АМЕРИКА І НЬОКО-ФРАН- ЦУЗЬКИЙ ДОГОВІР В СПРА- ВІ ЗБРОЇ НА ПОРЯДКУ РАДІ РЕСПУБЛІКИ.

Париж, 18 березня. — Вища палата французького парламенту, Рада Республіки, має сьогодні голосувати в справі ратифікації договору про американську зброєну допомогу, яка вже була ухвалена великою більшістю голосів в Асамблеї. Заповідають, що договір буде прийнятий всіма членами Ради, за винятком двох десятків комуністів.

СОВЄТИ ЗАПОВІДАЮТ ЧИСТКУ ТЕЖ ЛЕКСИКОНУ.

Москва, 17 березня. — Сьогодні тут повідомлено, що Академія Наук СРСР планує основну чистку лексикону від чужих слів, головню в науці і технології. Це було вчора предметом окремих нарад Академії, під час яких академік Терпигорев мав заявити: „Засмічення наукової термінології чужими словами є недопускачому. В більшості випадків ці чужі слова можуть бути заступлені російськими“. Хай би яка „союзна республіка“ спробувала таке сказати про чужі для неї російські слова!

„ЗАЛИВ СТАЛІНА“ НА ЧОРНОМУ МОРІ.

Лондон, 17 березня. — Московська радіовисільня повідомля, що болгарський уряд рішив переізвати іменем Сталіна дотеперішній залив Варни на побережжі Чорного Моря.

